

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Комунальний заклад
«Харківська гуманітарно-педагогічна академія»
Харківської обласної ради

ЗАТВЕРДЖУЮ

Г. ПОНОМАРЬОВА

«17» березня 2021 року

СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ
СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-
ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ
РАДИ ТА СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ
НА ПЕРІОД ДО 2025 РОКУ

СХВАЛЕНО

Вченою радою Комунального закладу
«Харківська гуманітарно-педагогічна
академія» Харківської обласної ради
Протокол № 10 від 17.03.2021р.

м. Харків, 2021

ЗМІСТ

1. Загальні положення	3
2. Аналіз сучасного стану розвитку рухової активності, фізичного виховання та спорту закладів вищої освіти в Україні та за кордоном	5
3. Стратегічні завдання на 2021-2025 роки	7
4. Основні стратегічні напрями на 2021-2025 роки	8
5. Основні стратегічні показники, які необхідно досягнути академії та структурним підрозділам до 01.01.2026р.	12
6. Організаційне та фінансове забезпечення реалізації Стратегії	12

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стратегія розвитку фізичного виховання та спорту серед студентської молоді Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради та структурних підрозділів (Харківського педагогічного фахового коледжу, Красноградського педагогічного фахового коледжу та Балаклійського педагогічного фахового коледжу Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради) на 2021-2025 роки (далі – Стратегія) розроблена відповідно до підпункту 83¹ пункту 4 та пункту 8 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 (зі змінами), Указу Президента України від 09 лютого 2016 року № 42/2016 «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність - здоровий спосіб життя - здорова нація», постанови Кабінету Міністрів України від 04 листопада 2020 року № 1089 «Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 року», постанови Верховної Ради України від 19 жовтня 2016 року «Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади», стандартів вищої освіти (компетентності випускника), Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2024 року, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 01 березня 2017 року № 115, інших нормативно-правових актів України з метою вдосконалення та модернізації форм мотивації і залучення студентів до регулярного фізичного виховання і занять спортом та з метою забезпечення учасників освітнього процесу закладів фахової передвищої освіти та закладів вищої освіти оздоровчою руховою активністю, фізичним вихованням і спортом для всебічного гармонійного розвитку та підтримки здоров'я, як найвищої соціальної цінності в державі, виявлення резервних можливостей організму.

Основою Стратегії став практичний досвід діяльності в галузі фізичної культури і спорту Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України (далі – КФВС МОН), виступи української студентської збірної у змаганнях Всесвітніх універсіад, Європейських студентських іграх, чемпіонатах світу та Європи серед студентів, проведення всеукраїнських спортивних та спортивно-масових заходів, співпраця із Всеукраїнською громадською організацією «Спортивна студентська спілка України» (далі – СССУ), що є єдиним офіційно визнаним представником України в Міжнародній федерації університетського спорту «The International University Sports Federation» (далі - FISU) та Європейською асоціацією університетського спорту «European university sports association» (далі – EUSA), закладами фахової передвищої та закладами вищої освіти (далі – академія), спортивною громадськістю в Україні та за її межами.

Стратегією передбачається створення в академії та структурних підрозділах двох систем – фізичного виховання та спорту. Ці системи є автономними, рівними за пріоритетністю та взаємодоповнюючими.

Фізичне виховання в академії та структурних підрозділах забезпечує популяризацію здорового способу життя, рухову активність учасників освітнього процесу для гармонійного, передусім фізичного розвитку, збереження і зміцнення здоров'я, виховання фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей, організації змістовного дозвілля. Реалізація напрямку забезпечується через кафедри/циклові комісії фізичного виховання та теорії і методики фізичного виховання.

Спорт в академії та структурних підрозділах забезпечує здобувачам вищої освіти умови для поєднання навчання та спортивної підготовки для участі у всеукраїнських та міжнародних спортивних заходах, зокрема, в Універсіадах України та студентських іграх України, чемпіонатах України, Європи та світу серед студентів, Європейських студентських іграх, Всесвітніх універсіадах. Реалізація напрямку може бути забезпечена через організацію та діяльність збірних студентських команд з різних видів спорту,

інших структурних підрозділів академії (або спортивних клубів) і виконання Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2024 року (п. 5 «Забезпечення функціонування та удосконалення мережі закладів фізичної культури і спорту»).

2. АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ РОЗВИТКУ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА СПОРТУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Рухова активність визначена базовою потребою світового суспільства, як необхідна умова здорового довголіття, та підтримується на державному рівні.

Зокрема Всесвітньою організацією охорони здоров'я для підтримання здоров'я рекомендуються щоденні заняття (помірної та високої інтенсивності, переважно аеробного спрямування) тривалістю не менше 60 хвилин.

Для забезпечення рухової активності студентів провідних університетів світу використовуються різні форми та програми, працюють спортивні клуби, рекреаційні центри, спеціальні курси для студентів різного рівня фізичної підготовленості.

У закладах вищої освіти проводяться дослідження з визначення стану здоров'я студентів, упроваджено тестування з прикладних навичок. В деяких університетах спеціальні курси (залежно від рекомендацій лікарів) є обов'язковими для студентів усіх спеціальностей.

Студенти займаються різними видами спорту, беруть участь у змаганнях студентських спортивних ліг, Всесвітній універсіаді, Європейських студентських іграх, чемпіонатах світу та Європи, санкціонованих FISU та EUSA.

FISU є членом Міжнародного олімпійського комітету, представляючи студентський спорт на найвищому рівні.

Це надає можливість студентам світових університетів самореалізуватися шляхом участі або в основних складах національних збірних своїх країн з олімпійських та неолімпійських видів спорту, або в професійних спортивних лігах.

Для талановитих спортсменів університетів існують спеціальні програми зі знижками вартості навчання та надаються стипендії.

В Україні, незважаючи на революційні зміни в суспільстві, інтеграцію до світової спільноти, сучасна система фізичного виховання студентів перебуває у кризовому стані.

Починаючи з 2017 року, головним показником системи контролю за станом фізичного розвитку та здоров'я населення України є щорічне оцінювання фізичної підготовленості населення, що проводиться відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 09 грудня 2015 року № 1045 (зі змінами) «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України».

У 2018 року в оцінюванні взяло участь 1260 закладів вищої освіти. З них 47,1 % здобувачів вищої освіти допущено до оцінювання. За його результатами, серед допущених здобувачів вищої освіти, відповідний рівень стану фізичної підготовленості мають:

- високий – 7,8 %;
- достатній – 14,8 %;
- середній – 16,1 %;
- низький – 8,4 %;
- недопущено – 52,9 %.

Протягом 2019 року спостерігалось зниження рухової активності молоді. У 2020 році ситуація ускладнилась через введення карантинних заходів, спричинених значним поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19.

Суспільство занепокоєне тенденцією зниження рухової активності молоді та погіршення стану її здоров'я. Ця проблематика змушує

Міністерство освіти і науки України, КФВС МОН, заклади вищої освіти, СССУ та інші зацікавлені організації постійно вживати заходи для формування у молоді нової мотиваційної моделі сприйняття фізичного виховання та спорту, нових форм рухової активності для їх популяризації.

Національним конгресом СССУ 25 травня 2018 року у місті Луцьк ухвалено резолюцію, якою визначено необхідність функціонування у ЗВО двох автономних систем – фізичного виховання та спорту, а також рекомендовано прийняття стратегії розвитку фізичного виховання та спорту в ЗВО на період до 2025 року.

3. СТРАТЕГІЧНІ ЗАВДАННЯ НА 2021-2025 РОКИ

Метою Стратегії є визначення пріоритетних напрямків діяльності та розроблення механізмів для:

- забезпечення учасників освітнього процесу академії та структурних підрозділів оздоровчою руховою активністю, заняттями фізичною культурою і спортом для всебічного гармонійного розвитку та формування здоров'я, як найвищої соціальної цінності в державі, виявлення резервних можливостей організму;

- формування гуманістичних цінностей, патріотичних почуттів, позитивного іміджу держави у світовому співтоваристві;

- формування ціннісного ставлення до власного фізичного здоров'я та спортивного, фізичного й духовного вдосконалення;

- сприяння створенню позитивного іміджу держави у світовому співтоваристві.

Досягнення мети здійснюється поступово, шляхом поетапного створення досяжних цілей, виховання відповідної мотивації, за якої набуті фізичні й духовні якості стають стійкими цінностями особистості.

4. ОСНОВНІ СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ НА 2021-2025 РОКИ

Основні завдання для досягнення мети реалізуються шляхом певних напрямів.

4.1. У напрямі фізичного виховання

Забезпечення проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентської молоді України.

Організація та проведення спортивно-масових заходів, залучення студентів у позааудиторний час до підготовки та участі в них, а саме:

- у багатоетапних комплексних заходах, спрямованих на національно-патріотичне виховання та популяризацію здорового способу життя;

- у традиційних щорічних всеукраїнських спортивно-масових заходах (відзначення Міжнародного дня студентського спорту в Україні, всеукраїнський спортивно-масовий захід «Cool Race», День фізичної культури і спорту, всеукраїнський забіг «Студентська миля», фестивалі, тощо);

- у заходах із залученням ініціатив студентської молоді (флешмоби всеукраїнського та місцевого рівнів, заняття з фізичного виховання за участю зірок спорту, тощо);

- у заходах, що поєднують рухову активність з E-sports (комп'ютерні ігри);

- онлайн-заходи з рухової активності (в умовах карантину).

Заохочення до занять фізичною культурою та спортом викладачів і працівників галузі.

Забезпечення функціонування ефективної системи інклюзивної освіти, організація занять зі студентами спеціальних медичних груп.

Упровадження в освітній процес та позааудиторну роботу з фізичного виховання популярних серед молоді видів спорту та рухової активності.

Сприяння розвитку туризму в академії та структурних підрозділах, як форми залучення молоді до формування потреби здорового способу життя та активного відпочинку і престижу занять фізичною культурою.

Проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентської молоді.

4.2. У напрямі спорту

Продовження роботи спортивних секцій.

Участь у студентських лігах за видами спорту та перших етапах універсіад України, проведення спортивних змагань академії.

Забезпечення підготовки та участі студентів в чемпіонатах України, універсіадах України та інших комплексних всеукраїнських заходах серед студентів.

Забезпечення підготовки та участі студентів у чемпіонатах Європи і чемпіонатах світу серед студентів з видів спорту, визнаних в Україні, Європейських студентських іграх, Всесвітніх універсіадах та інших комплексних міжнародних спортивних заходах серед студентів відповідно до календарного плану FISU.

4.3. У інформаційному напрямі

Створення та широке розповсюдження нової моделі мотивації студентів до здорового способу життя, занять фізичною культурою та спортом, відповідно до реалій сучасного українського суспільства. Зокрема відзначення переможців змагань, поширення інформації про них та їх досягнення.

Поширення інформації про олімпійські цінності (досконалість, дружба, солідарність).

Розповсюдження інформації про речовини, заборонені для використання згідно з вимогами Всесвітнього антидопінгового агентства, шкідливі для здоров'я, які сприяють виникненню стійкої залежності.

Забезпечення широкого висвітлення заходів Стратегії у засобах масової інформації, розміщення соціальної реклами стосовно переваг оздоровчої рухової активності.

4.4. У організаційно-структурному напрямі

Забезпечення координації Міністерства освіти і науки України; Міністерства молоді та спорту України; інших центральних органів виконавчої влади; Комітету з фізичного виховання та спорту Міністерства освіти і науки України та його відокремлених підрозділів (філій), СССУ та її структурних підрозділів; закладів освіти; Спортивного комітету України та їх регіональних відділень, філій; Національного олімпійського комітету та його регіональних відділень; Національного антидопінгового центру України; обласних, районних, місцевих органів виконавчої влади у сферах освіти, фізичного виховання і спорту; федерацій з видів спорту; спортивних клубів; об'єднаних територіальних громад; громадських організацій; кафедр фізичного виховання академії з питань розвитку фізкультурно-спортивного руху та спорту серед студентської молоді; представників бізнесу та інших суб'єктів фізичної культури і спорту.

4.5. У напрямі матеріально-технічного забезпечення

Модернізація об'єктів спортивної інфраструктури академії та структурних підрозділів (спортивних споруд) відповідно до нової мотиваційної моделі, вимог сучасності та інноваційних підходів, норм міжнародних правил видів спорту для проведення змагань всіх рівнів (включно міжнародних), проведення реконструкції та ремонтних робіт.

Покращення матеріально-технічної бази для розвитку фізичного виховання і спорту в академії та структурних підрозділах.

Створення програм фінансування фізичного виховання студентів та студентського спорту за рахунок бюджетів різного рівня.

4.6. У напрямі науково-методичного забезпечення

Здійснення подальшої науково-методичної роботи.

Підвищення комп'ютерної грамотності фахівців галузі фізичного виховання та спорту академії, їх навичок володіння електронною технікою, сучасними методами, способами комунікації і обробки інформації.

Модернізація навчальних планів, програм та підручників відповідно до оновлених стандартів вищої освіти.

Підготовка технічного завдання для створення інтернет-інструменту для забезпечення потреб розвитку та діяльності галузі фізичного виховання та спорту (спрощення реєстрації в змаганнях, доступу до навчально-тренувальних методичних рекомендацій, формування звітностей тощо).

Розробка методичних рекомендацій з фізичного виховання в домашніх умовах під час карантину та інших заходах, що обмежують використання спортивних залів та майданчиків академії та структурних підрозділів.

4.7. У напрямі медичного забезпечення

Удосконалення медико-педагогічного контролю за здобувачами вищої освіти під час занять фізичною культурою та спортом.

Відновлення щорічних медичних оглядів для студентів.

Упровадження медичних оглядів для студентів, що беруть участь в спортивно-масових та спортивних заходах.

4.8. У напрямі нормативно-правового забезпечення

Внесення змін до організаційного, нормативно-правового, кадрового, матеріально-технічного, фінансового, науково-методичного, медичного, інформаційного забезпечення фізичного виховання і спорту в академії та структурних підрозділах.

Посилення відповідальності керівника фізичного виховання, завідувача кафедри/голови циклової комісії фізичного виховання за забезпечення,

розвиток і модернізацію фізичного виховання та належний рівень рухової активності.

Забезпечення організації, підготовки та проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості студентської молоді. Внесення результатів оцінювання фізичної підготовленості студентської молоді у щорічний звіт ректора академії/директора коледжу.

5. ОСНОВНІ СТРАТЕГІЧНІ ПОКАЗНИКИ, ЯКІ НЕОБХІДНО ДОСЯГНУТИ АКАДЕМІЇ ДО 01.01.2026 Р.

У результаті здійснення заходів зазначених у Стратегії очікується:

- створення сучасної інфраструктури розвитку фізичного виховання та спорту студентської молоді;
- створення нової моделі мотивації студентської молоді до занять фізичною культурою та спортом, упровадження здорового способу життя як складової збереження і зміцнення здоров'я, успішної соціалізації та подальшого професійного зростання;
- створення цілісної системи виявлення обдарованої студентської молоді та забезпечення умов для фізичного та духовного розвитку, виступів на міжнародних змаганнях всіх рівнів, гідне представлення держави у міжнародному співтоваристві;
- збільшення кількості залученої студентської молоді до занять фізичною культурою та спортом;
- покращення показників стану фізичної підготовленості студентської молоді.

6. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Організаційне забезпечення реалізації Стратегії здійснюватиметься шляхом розроблення та прийняття в установленому порядку планів та проведення заходів, спрямованих на реалізацію її положень, проведення

моніторингу стану її виконання, трансформації основних завдань Стратегії у конкретні заходи та включення їх до державної та місцевих Програм розвитку.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів, академії, грантів та інших не заборонених законодавством джерел фінансування.

Здійснення фінансової підтримки відповідно до законодавства надасть змогу забезпечити фізкультурно-оздоровчу рухову активність та покращення спортивних показників серед студентської молоді в Україні та реалізувати головні завдання Стратегії.